

Папуга Вікторія

студентка ОС «Магістр» спеціальності
071 "Облік і оподаткування"

Борковська Валентина

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та
технологій електронного бізнесу

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З КРЕДИТОРАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ САНАЦІЇ

При здійсненні розрахунків із кредиторами важливим етапом є контроль за правильністю і своєчасністю погашення заборгованості відповідно до реєстру кредиторів підприємства, що перебуває на етапі санації.

Завдання при проведенні контрольної перевірки кредиторської заборгованості при процедурах банкрутства складаються з виявлення причин неплатоспроможності підприємства, перевірки порядку пред'явлення вимог до боржника відповідно до законодавства, аудиту дотримання українського законодавства про банкрутство органами управління боржника після введення процедури розпорядження майном боржника.

Перевірка правильності складання реєстру кредиторів, включає контроль за повнотою включення до реєстру всіх заявлених кредиторів, порядком повідомлення кредиторів про порушення справи про банкрутство, дотриманням черговості при складанні реєстру, контролем правильності документального оформлення розрахунків із кредиторами, розробленням рекомендацій зі зміни організаційної структури й облікової політики після закінчення розпорядження майном боржника.

Відповідно до діючого в Україні законодавством, що регулює діяльність підприємств, незалежно від їхньої організаційно-правової форми і форм власності підприємства і посадових осіб несуть різні види відповідальності за невиконання або неналежне виконання зобов'язань, що впливають із законів

України, нормативних актів і укладених договорів. Відносини боржника і кредитора регламентують зобов'язаннями, що виникають з договору, внаслідок заподіяння шкоди й інших причин.

З метою забезпечення контролю повідомлення про визнання боржника банкрутом відправляється в усі контролюючі організації (банки, податкові й інші уповноважені органи). При введенні розпорядження майном боржника органи управління боржника не стоять осторонь від керівництва, однак на їхню діяльність накладені істотні обмеження в частині операцій, здатних значно вплинути на майнове положення підприємства і здійснення діяльності підприємства. Встановлення розміру вимог кожного кредитора здійснюється при процедурі розпорядження майном боржника на стадії підготовки перших зборів кредиторів. На даному етапі необхідно перевірити своєчасність висування вимог кредиторів, правильність встановлення їхніх вимог, правильність документального оформлення вимог кредиторів і правильність складання реєстру кредиторів.

Кредитори мають право висувати свої вимоги з дати опублікування повідомлення про введення розпорядження майном боржника. Вимоги кредиторів із прикладеними документами направляються тимчасовому керуючому для включення їх до реєстру кредиторів. У реєстрі вказується: зведення про кожного кредитора - найменування з вказівкою організаційно-правової форми і повна юридична адреса; зведення про розмір його вимоги за грошовими зобов'язаннями; черговість задоволення кредиторів.

Реєстр кредиторів є підставою для розрахунків із кредиторами після введення наступної процедури банкрутства. Рішення про введення наступної процедури банкрутства приймають перші збори кредиторів, учасники яких заносяться в лист реєстрації кредиторів.

Метою кредиторів є забезпечення найбільш повного задоволення своїх економічних інтересів. При ухваленні рішення на зборах кредиторів кожен з їх зіштовхується з необхідністю вибору найбільш раціонального рішення. Починаючи конкурсне виробництво після періоду розпорядження майном

боржника, здачу повноважень органів управління боржника повинен керівник підприємства банкрута. Конкурсний керуючий (ліквідатор) приймає всі атрибути влади на підприємстві. Таким чином, змінюється склад органів управління підприємства банкрута, тому необхідно внести коректування в організаційну структуру підприємства з відображенням даної зміни в наказі. Основною метою конкурсного виробництва є задоволення вимог кредиторів, що здійснюється на підставі реєстру кредиторів. Уникнути нестикування чи втрати даних при перенесенні дозволить аналітична відомість, використовувана при врахуванні вимог кредиторів.

Занесення даних у реєстри обліку в новому аналітичному розрізі є можливим лише після завершення приймання претензій кредиторів, що займає мінімум два-три місяці. Оскільки до реєстру включаються тільки визначені вимоги кредиторів, то виникає необхідність розмежування кредиторської заборгованості, що підлягає і не підлягає погашенню.

Список використаних джерел

1. Грачов В. І., Косарева І. П., Прохорова В. Я, Кузенко Т. Б, Управління фінансовою санацією: Навчальний посібник. Харків : ВД "ІНЖЕК", 2014. 208 с.
2. Гусева. Т.А., Владыка Е.Е. Арбитражный управляющий как участник процедур банкротства: крат. прак.пособие. Москва : Волтерс Клівер, 2005.
3. Джунь ВВ. Ликвидационная процедура в производстве по делам о банкротстве. *Бизнес*. 1997. № 24. С. 15-18.
4. Жуков А. О требованиях к заявлению кредитора о возбуждении дела о банкротстве должника. *Бизнес*. 1998. № 39. С. 48-49.